

Memo

aan	College B&W	ons kenmerk
		team
c.c.	Ad Theuws	steller
		doorkiesnummer
van	Loek Rooden, Marcel Buurman, Rogier Huizinga	e-mail
		datum 8 maart 2018
onderwerp	Brief prof. Koers inzake windmolenpark	

Emeritus-professor Koers A.W. Koers heeft een brief d.d. 5 maart geschreven aan de Actiegroep Windturbines Blerick. Deze brief is doorgespeeld naar raadsleden, en aldus bij het college bekend geworden.

Prof. Mr. G.A. van der Veen (AKD) heeft op verzoek van de gemeente gereageerd op de brief van de heer Koers. Door tijdgebrek kon de heer Van der Veen het dossier niet bestuderen, maar heeft hij een reactie in meer algemene zin gegeven op de opmerkingen die de belangenverstrengeling betreffen. Op 7 maart heeft hij de volgende reactie gegeven:

Ik bezag een brief van emeritus-hoogleraar Koers d.d. 5 maart jl., waarin deze – kort samengevat – kritiek gaf op (voorgenomen) gemeentelijke besluitvorming ten behoeve van een project waarin de gemeente (al dan niet middellijk) zakelijke belangen kan hebben. Hij achtte gemeentelijke publiekrechtelijke besluitvorming ten behoeve van dergelijke projecten eigenlijk in zijn algemeenheid niet mogelijk, zo vat ik zeer kort zijn betoog samen.

Ik deel zijn betoog in het geheel niet. Het komt geregeld voor dat via gemeentelijke publiekrechtelijke besluitvorming besloten wordt om projecten mogelijk te maken, waarbij de gemeente al dan niet middellijk zakelijke belangen heeft. Denk aan omgevingsvergunningen voor gemeentelijke nutsvoorzieningen, het stadhuis, scholen in de gemeente en dergelijke. De Awb noch enige andere regeling verzetten zich tegen dergelijke besluitvorming.

Het valt niet uit te sluiten dat de gedachte van de heer Koers het functioneren van het openbaar bestuur onwerkbaar maakt. Wie zou dan – bijvoorbeeld – het bestemmingsplan ten behoeve van een gemeentelijke school of een gemeentehuis moeten vaststellen? Het feit dat geregeld bestemmingsplannen voor dergelijke voorzieningen ongeschonden de toets van de bestuursrechter passeren, bevestigt dat overheden publiekrechtelijke besluiten kunnen nemen ten behoeve van projecten waarvan zij mogelijkkerwijs, direct of indirect baat hebben.

Wel trekt artikel 2:4 Awb grenzen. Dat is een belangrijk artikel dat van het bestuur verlangt dat het zonder vooringenomenheid beslist. Een bekend voorbeeld is dat vermeden moet worden dat bepaalde (groepen van) belanghebbenden worden bevoordeeld of dat zelfs maar de indruk van 'vriendjespolitiek' ontstaat. Daarom mogen bij voorbeeld aanvragen van bouwvergunningen ingediend door een gemeenteambtenaar, uiteraard niet anders beoordeeld worden dan die van andere burgers (ARRvS 11 januari 1983, AB 1983, 330). Er dient dus – uiteraard – "gewoon"

volgens het recht beslist worden. Zolang dat geschiedt, maakt niet uit of een besluit ook nog – in meer of mindere mate – gemeentelijke belangen kan dienen. Vgl. wederom de school of het stadhuis; de daarvoor te nemen besluiten dienen uiteraard evenzeer te voldoen aan geschreven en ongeschreven publiekrechtelijke regels, als private bouwwerken waarvoor besluiten moeten worden genomen.

Verder moeten mogelijke persoonlijke belangen goed onderkend worden. Met de uitdrukking ‘persoonlijk’ is bedoeld op ieder belang dat niet behoort tot de belangen die het bestuursorgaan uit hoofde van de hem opgedragen taak behoort te behartigen. Dat dient vermeden te worden; het bestuursorgaan dient ervoor te waken dat personen in hun kwaliteit van bestuurder of ambtenaar hun privé-belangen in de besluitvorming inbrengen. Het bestuur dient steeds alert te zijn en moet in voorkomende gevallen ook op eigen initiatief de nodige (voorzorgs)maatregelen treffen. Dat kan onder meer betekenen dat een bestuurder zich bij een stemmig afzijdig moet houden of moet zoeken naar een vervanger. Ik zie dit – steeds geldende – onderdeel van artikel 2:4 Awb overigens niet als aandachtspunt in de brief van de heer Koers terug en laat het daarom verder onbesproken.

Ik hoop u op deze wijze naar behoren te hebben geïnformeerd.

De heer Van der Veen geeft dus aan dat de stelling, dat publieke besluitvorming wordt belemmerd als er sprake is van vergaande eigen belangen bij een bepaald besluit, niet houdbaar is.

Hierna geven wij een meer op dit concrete geval toegespitste reactie. Het essentiële punt is dat het voorstel om het bestemmingsplan vast te stellen stevig is verankerd in zowel het gemeentelijke beleid als het provinciale beleid. Dat beleid was al vastgesteld voordat er sprake was van privaatrechtelijke belangen van de rechtspersonen gemeente Venlo en provincie Limburg.

Het college van B&W onderschrijft volledig het uitgangspunt dat het bij het vaststellen van een bestemmingsplan moet gaan om een goede ruimtelijke ordening. De redenen om tot het besluit te komen zijn te vinden in de structuurvisie Klavertje 4-gebied uit 2012, het POL uit 2014 en de Energiestrategie uit 2013. De structuurvisie Klavertje 4-gebied bevat een zoekgebied voor windturbines. Het POL 2014 kent voorkeursgebieden voor windturbines. Het Windpark Greenport Venlo ligt zowel binnen het zoekgebied van de structuurvisie als binnen de voorkeursgebieden van het POL.

De privaatrechtelijke belangen van de gemeente mogen niet de reden zijn om het bestemmingsplan vast te stellen, en ze zijn dat ook niet. Het gaat om het doorvoeren van een consequent ruimtelijk en duurzaamheidsbeleid. Dat is de werkelijke reden waarom het van groot belang is om dit besluit te nemen.